

СВЕТСКИ ПОЗНАТ УМЕТНИК ГОТФРИД ХЕЛВАЈН, УОЧИ БЕОГРАДСКЕ ИЗЛОЖБЕ "ИЗМЕЂУ НЕВИНОСТИ И ЗЛА" У МСУ, ЗА "НОВОСТИ"

ЗА мене је уметност пре свега дијалог са публиком, нешто што покреће најдубља осећања. Постоји предрасуда да не сме да буде популарна, и да треба да збуњује људе. Уметност је постала роба, никога више не интересује дело. Ово, за "Новости", каже Готфрид Хелвајн, један од најпопуларнијих уметника данашњице. Његову изложбу у бечкој Албертини видело је 150.000 људи. Гост МСУ београдској публици представиће се у суботу поставком "Између невиности и зла" у Салону у Париској улици и у Легату "Зорић - Чолаковић".

● **У радовима се бавите децом као жртвама, да ли је реч о фокусирању друштвеног проблема, или метафори?**
- Сваки човек на овој планети је у једном тренутку дете. У том раздобљу још је нетакнуто оно што је најва-

ДИКТАТОРИ СУ ДАНАС ПОСТАЛИ НЕВИДЉИВИ

Све је теже заштити слободу, јер не знајте ко вас уињетиљава

- Мој рад има стални задатак да открива шта свет чини лошим. Још као млад у Бечу, истраживао сам како је могао да се деси геноцид. Тражио сам нешто демонично, али ми није било пред очима. Око мене су били мали, обични људи, генерација мојих родитеља, који нису ништа знали, а уствари су били одговорни за зло које се десило, јер су се претварали да ништа нису видели. Научио сам још тада да је врло лако манипулисати

Фото Алекса Станковић

ХРАБРИ ХАНДКЕ

САВРЕМЕНИ уметник кога истински ценим је Петер Хандке. Када се читава пропаганда западног света окренула против Југославије и Србије, када су у том понављању историје Срби постали нови Јевреји, Хандке је имао храбрости да каже нешто другачије. Он се није узтезао да призна како воли Србију због њене културе, дивних писаца које је преводио. Уследио је медијски линч, иако су га пре тога сматрали великим писцем немачког језика. То што је он желео да каже није била порука коју су Американци хтели да свет чује. Хандке је показао да је изузетан, независни уметник. Велики глас, који је успео да остане изван система.

жније - невиност, чистота, креативни потенцијал. Сваки образовни процес почиње то да уништава, јер ниједно друштво не жели слободна бића. Потребне су им особе која функционишу у систему, са којима је лако манипулисати. Никома нису потребна сензитивна, интуитивна, инспиративна створења која доносе своје одлуке.

● **Шта свет чини таквим местом?**

људима. А када је манипулација у питању, тренутно смо у најтежем периоду људске историје, јер су нови електронски медији извршили велику инвазију на наш мозак, размишљање. Свако време је имало своје изазове, а ово наше је теже него иједно.

● **А зашто?**
- Први пут је могуће успоставити потпуну контролу и поробити целу планету, што је претходно технички било

неизводљиво. Многи визионари, попут Хакслија и Орвела, предвидели су да то долази, али нам се дешава нешто још горе од њихових негативних утопија. Данас је на делу комбинација оног што смо читали у "Врлом новом свету" и "1984", и то десет пута горе.

● **Ко су и какви су данашњи владари света?**
- У прошлости се знало ко је тиранин. Садашње диктаторе не препознајемо. Они су невидљиви, немају имена, ни лица. Знамо само да

постоје велике корпорације, Светска банка, УН, институције које не припадају ником и припадају свима. И сви се представљају као да желе добро, а кад год људи са Запада желе да помогну, једино што из тога могу да видим јесте да ће људи због тога гинути. Данас је тешко заштитити интегритет и слободу, јер не знате ко вас угуњетава. Једино што засигурно знамо да где год идемо, могу да нас виде и чују.

● **Тим моћним машинеријама**

контроле најчешће се опирају уметници.

- Мало их је и одувек су сматрани опасним. Зато су увек били на мети диктатора. Књиге су гореле, због књига су људи доспевали у гулаге и логоре, а исто се, на други начин, дешавало и у Америци. И тамо су људи страдали због онога што су мислили, њихова прича о слободи говора је - празан мит.

● **Како то изгледа данас?**
- Нови диктатори су лувиви, имају бољи систем репресије и пропаганде. Они су

уклонили, маргинализовали све велике уметнике и заменили их "лажњацима". Онима који као уметност подмећу "розе пудле". Постоји и индустрија која производи идоле. Диктатори знају да су идоли веома важни, јер су модел понашања. У популарној музици младима су данас идоли девојке које изгледају као проститутке или порнозвезде и младићи са тетоважама на мишићима.

● **У позоришту често радите и са Хансом Кресником...**

- Наша последња представа је "102 дана Содоме", коју смо радили према Пазолинију. Пазолини је био визионар, који је још шездесетих година приметно да ће фашизам који ће доћи бити гори од оног ранијег.

” *Мој рад има задатак да открива зло у свету*

То је фашизам потрошачког друштва који нам је дошао из Америке. Он ће уништити све. Кресник и ја смо желели да управо то покажемо овом представом. Иако Кресник себе и даље зове комунистом, у својој критици капитализма мислим да сам радикалнији од њега.

● **Сапуњете и са људима из "шоу-бизниса".**

Какав је то бизнис?
- Радим најчешће са Мерилином Менсоном који је образован и сензибилан, иако игра улогу злог типа, јер је потребна и слика о тој мрачној страни Америке. Познајем и Шона Пена, који није типичан холивудски глумац, политички је освештен и критичан. И он није "политички коректан". ■

Миљана КРАЉ